

סילבוס התכנית שח-מט כדרך חיים:

מספר	נושא המספר	פרטי תכני המספר	מטרת המספר	פערי פ"א	לכתב ג'ד
1	היכרות + אמנה שמות הכלים סידור הכלים	- מתודת חברות חוויתית – "איפה המפתח"/תחרות היכרות - היכרות קבוצתית - "הרוח נושבת"/פתקיות תחביבים - אמנה משותפת לסביבה לימודית נעימה ומבבדת - מערך שיעור לימודי - היכרות וחשיפה לכלים + סידורם - תחרות סידור הכלים על הלוח	- ביסוס מרחב לתהליך קבוצתי משמעותי - כתיבה משותפת של אמנה ונהלים לתלייה בכיתה - הבנת מסגרת משחק הלוח המופלא שח-מט קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי - כבוד, לנושא הלימודי - סידור הכלים	א'-ו'	אכפתיות אחראיות קבוצתית
2	רגלי	- מתודת דבקות במשימה – "דולפין מרחף" - חשיפה והיכרות של הכלי הראשון – רגלי: ייחודיות, חוקים - משחק עם רגלים בלבד	- הבנה וביסוס הידע הלימודי על הנושא – כלי רגלי קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי – דבקות במשימה ונחישות, לנושא הלימודי – רגלי.	א'-ו'	דבקות במשימה נחישות קבלת החלטות
3	צריח + הצרחה	- מתודת קבלה עצמית - "שק זהב" - מה הייתם שמים בו? מחומרי לרגשי – משחק תכונות - חומר לימודי – צריח: ייחודיות וחוקים - הצרחה – חשיבות, ייחודיות, שמירה על המלך (שק זהב) - משחק עם צריחים, רגלים ומלך	- היכרות ובחינת ערכים ועקרונות מהותיים של התלמיד/ה - הבנה וביסוס הידע הלימודי של הנושא – צריח + הצרחה קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי – קבלה עצמית, לנושא הלימודי – צריח + הצרחה.	א'-ו'	קבלה עצמית סקרנות גיבוש קבוצתי
4	פרש	- מתודה ופעילות "איזה עץ אני" – גילוי פנימי של יכולות, חוזקות, וקשרים משמעותיים דרך חווית טבע מעצימה - חומר לימודי – פרש: ייחודיות, חוקים, במה שונה מכולם - משחק עם כל הכלים מלבד המלכה והרץ	- בחינה והתחברות פנימית לייחודיות של התלמיד, מה כל אחד מביא לקבוצה, גילוי חוזקות ויכולות אישיים קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי – גילוי חוזקות, לנושא הלימודי – פרש	א'-ו'	גילוי חוזקות איפוק והקשבה סולידריות
5	רץ	- מתודת חלומות והתמדה "נחש את החלום" - חלוקת דפי יצירה אישיים וגיבוש מטרותם - קצת כל יום. - חומר לימודי – רץ: ייחודיות, חוקים (מגשים החלומות) - משחק עם כל הכלים! מלכה שעוד לא למדנו - נמצאת	- היכרות קבוצתית חוויתית עם הערך היומי - התמדה - גיבוש קבוצתי והיכרות מעמיקה של חברי הקבוצה קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי – התמדה וחריצות, לנושא הלימודי – רץ.	א'-ו'	התמדה חריצות
6	מלכה	- מתודת סבלנות והתחשבות – "דף משימות" - חומר לימודי – מלכה: ייחודיות וחוקים - משחק עם כל הכלים!	- היכרות קבוצתית חוויתית עם הערך היומי – סבלנות - ביסוס והבנה נכונה של החומר הלימודי – מלכה קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי – סבלנות, לנושא הלימודי – מלכה.	א'-ו'	סבלנות סולידריות ואחראיות חברתית
7	שווי הכלים עלות/תועלת + עסקאות טובות	- פעילות עלות/תועלת – מכירה פומבית + המהלך הכי טוב בנסיבות של עבשיו - חומר לימודי – כמה שווה כל כלי במשחק שח-מט - משחק חוויתי וחידות "עסקאות טובות"	- הבנה וביסוס הידע הלימודי על הנושא – שווי הכלים קישור רגשי-חוויתי של מיומנות הלמידה היומית קבלת החלטות והערך היומי – ביטחון עצמי, לנושא הלימודי – שווי הכלים והשוני ביניהם	א'-ו'	קבלת החלטות ביטחון עצמי אמונה עצמית
8	מלך – שח	- פעילות "שח-מט מציאות" - הילדים הם הכלים - חומר לימודי – מה זה שח? חשיבות, מטרה, מגבלות - משחק מטרה - שח - עם שני כלים זהים ומלך	- ביסוס מהותי של הבנה נכונה את נושא הלימוד – שח. קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי והמיומנויות, לנושא הלימודי - שח	א'-ו'	אחראיות קבוצתית מנהיגות אומץ

9	מלך – מט	- מתודת כליאת מלך – "בניית כלוב" - מט סנדלרים - חל"ב במקרר – חסימה/לקיחה/ברירה לאחר איום על המלך - משחק עם כל הכלים בדגש על ניצחון דרך מט	- ביסוס מהותי של הבנה נכונה את נושא הלימוד – מט. - הדגשה יתרה של הבנה לימודית את נושא השיעור, תוך מתן מענה אישי לכל תלמיד - הכנה קבוצתית ואישית לטורניר - דגשים חינוכיים לקראתו	חשיבה מתמטית הבנה רציונלית	א'-ו'
10	אירוע שיא אמצע - טורניר	- אירוע חוויתי, ספורטיבי ומגבש - היכרות עם קבוצות נוספות בתוכנית - חגיגה ספורטיבית – ערכית - חלוקת פרסי השתתפות/זכייה - שיחות אישיות לצורך מדידה והערכת התכנית	- כל התלמידים יתנסו ויהנו מכמה משחקי שח-מט "רשמיים" נגד ילדים חדשים – התרגשות וספורטיביות - פיתוח סקרנות, שיפור והתפתחות אישית לצד התפתחות לימודית והתקדמות בשח-מט - בחינת יישום קבוצתי ואישי של ארגז הכלים המועבר במהלך השנה, לצד זיהוי חוזקות	ספורטיביות כבוד יכולת להתמודד עם הפסד/ניצחון אחריות חברתית מנהיגות	א'-ו'
11	עיבוד טורניר + שלבי המשחק בדגש על פתיחה	- פעילות עיבוד קבוצתית וסיכום הטורניר. - מתודת תהליך – "תכנון משותף להמצאת מוצר" - חומר לימודי – פתיחות: סוגים שונים, עקרונות משותפים - משחק עם כל הכלים	- עיבוד קבוצתי, רגשי-חוויתי של הטורניר. - ביסוס והבנה של שלבי המשחק, ועקרונות מהותיים בשלב הפתיחה - קישור רגשי-חוויתי של הערך היומי - שאפתנות, לנושא הלימודי – שלבי המשחק ופתיחות	שאפתנות סדר משמעת עצמית חשיבה יצירתית	א'-ו'
12	טקטיקה/ אסטרטגיה	- מתודת ארגון ותכנון – ספירה משותפת/מעבר כסאות - חומר לימודי – הבדל בין טקטיקה לאסטרטגיה, היכרות עם עקרונות משותפים לכל הטקטיקות/האסטרטגיות בשח-מט - חזרה והבנת המושג "המהלך הכי טוב בנסיבות של עכשיו" - משחק עם כל הכלים	- ביסוס והבנה של עקרונות המשחק בשלביו השונים - בחינה ומדידת היישום של התלמידים במשחק "ניתוח בדיבור" של "המהלך הכי טוב בנסיבות של עכשיו" - קישור רגשי-חוויתי של מיומנות הלמידה – חשיבה ארוכת טווח, לנושא הלימודי – טקטיקה/אסטרטגיה	חשיבה ארוכת טווח מנהיגות	א'-ו'
13	מזלג התקפה כפולה (מושגים מעולם השחמט)	- מתודת דיוק והתמסרות – "מה עדיף?" – פעילות חוויתית למשימה קבוצתית והתפתחות אישית - חומר לימודי – מזלג + התקפה כפולה: משמעות, עקרונות בשלבי משחק מתקדמים. - משחק חוויתי וחידות: מזלג + התקפה כפולה	- ביסוס והבנה של עקרונות התקפה בסיסיים בשלבי המשחק השונים – מזלג + התקפה כפולה - קישור רגשי-חוויתי של מיומנות הלמידה – דיוק והערך היומי – התמסרות, לנושא הלימודי – מזלג + התקפה כפולה	דיוק התמסרות	א'-ו'
14	פרידה, עיבוד. תובנות מהפעילות	- מתודת סיכום, עיבוד ופרידה – סיפור בהמשכים/קלפי points of you - מעבר על דפי היצירה האישיים שחולקו בשיעור 5 - חלוקת מתנות, מכתבים אישיים ומסיבת פרידה	- כל תלמיד/ה יבחנו את מה שעבר עליהם במהלך התכנית. יצינו דברים טובים יותר ודברים טובים פחות וישתדלו למצוא ערך אחד שנגע לליבם והם היו רוצים לזכור אותו, לאמץ, לשמר אותו. - עיבוד רגשי ופרידה מתוך מקום של צמיחה והתרגשות	הקשבה אכפתיות חשיבה ביקורתית	א'-ו'
15	אירוע סוף - טורניר	- אירועי חוויתי ספורטיבי ומגבש - היכרות עם קבוצות נוספות בתוכנית - חגיגה ספורטיבית – ערכית - חלוקת פרסי השתתפות/זכייה - שיחות אישיות לצורך מדידה והערכת התכנית	- כל התלמידים יתנסו ויהנו מכמה משחקי שח-מט "רשמיים" נוספים נגד ילדים חדשים – התרגשות וספורטיביות - פיתוח סקרנות, שיפור והתפתחות אישית לצד התפתחות לימודית והתקדמות בשח-מט - בחינת יישום קבוצתי ואישי של ארגז הכלים המועבר במהלך השנה, לצד זיהוי חוזקות	ספורטיביות כבוד יכולת להתמודד עם הפסד/ניצחון אחריות חברתית מנהיגות	א'-ו'